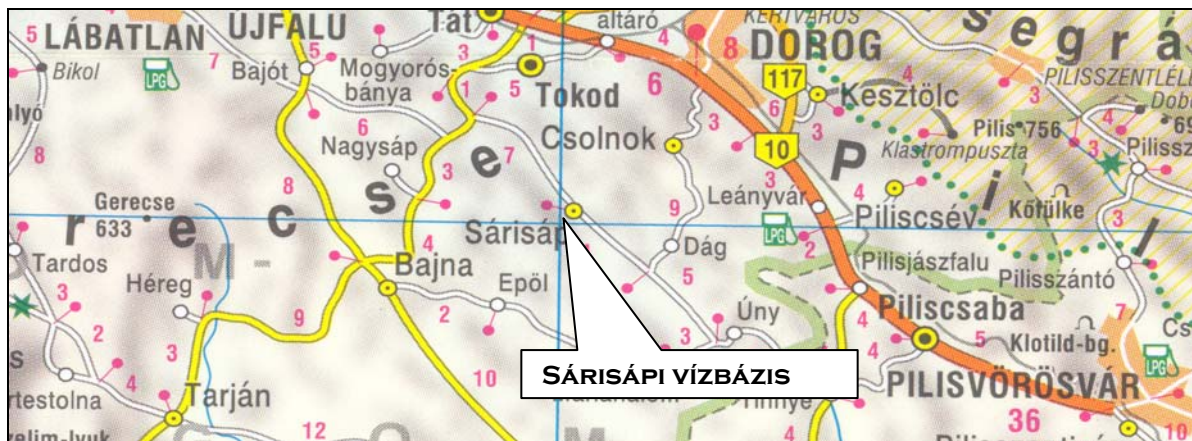

SÁRISÁP

Üzemelő sérülékeny ivóvízbázis

Vízbázis obj. csoport kód: o 10024 20
Vízbázis típusa : karsztvíz
Védendő víztermelés: 2500 m³/nap

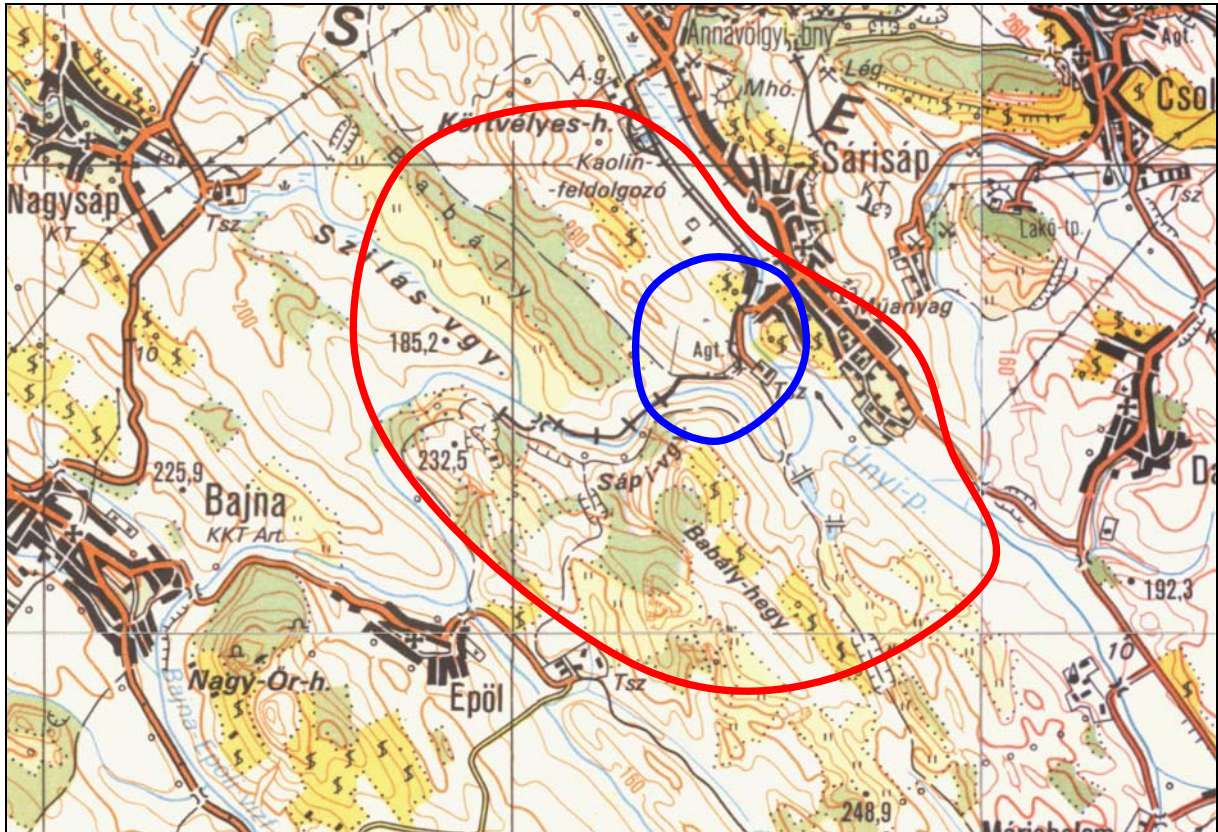
Vízmű: ÉDV Rt., Tatabánya
Ellátott települések száma: 2 db
Ellátott lakosok száma: 3500 fő

A vízbázis dokumentációt készítette:
Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet Rt.
2000.

Az összefoglalót készítette:
Észak-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
2006.

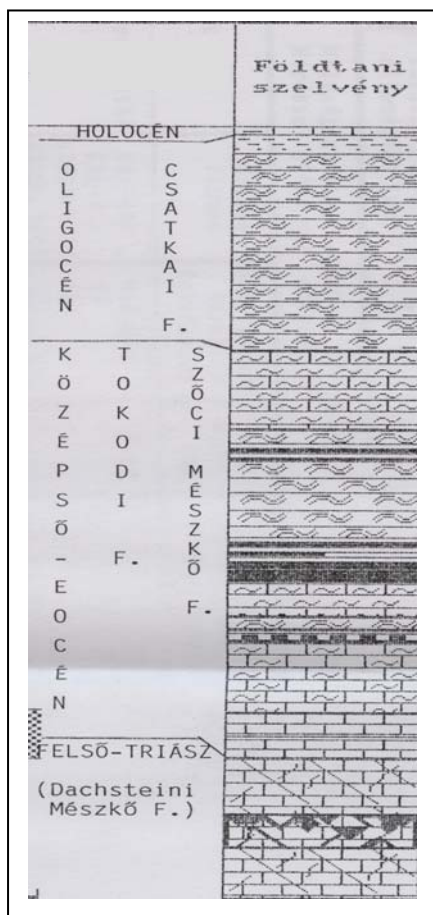
SÁRISÁP ÜZEMELŐ IVÓVÍZBÁZIS FELSZÍN ALATTI HIDROGEOLOGIAI „A” ÉS „B” VÉDŐTERÜLETE

— Felszín alatti „A” védőterület

— Felszín alatti „B” védőterület

SÉ-1 karsztvíz figyelőkút földtani szelvénye

TERMELŐ-, FIGYELŐ-, ÉS A DIAGNOSZTIKAI PROGRAM KERETÉBEN ÉPÍTETT LÉTESÍTMÉNYEK

1. A Sárisápi Vízbázis **1 db**, 42,5 m talpmélységű karsztaknából **termeli** vizét.
2. A diagnosztikai fázis során **3 db** (SÉ-1, SÉ-2, SÉ-3 jelű) **figyelőkút** létesült.
3. További megfigyelési lehetőségként **11 db** (SSz-1/a, SSz-2, SSz-3, SSz-4, SSz-5, SSz-6, SSz-7, SSz-8, SSz-9, SSz-10 és SSz-11 jelű) **szennyezőforrás-feltáró** kút valósult meg.

VÍZMINŐSÉG

- A karsztakna vízében üzemeltetése óta a rutin komponensek tekintetében vízminőség romlás nem állapítható meg.
- Az EU szabványok szerinti vizsgálatok szerint a mikroszennyezők - fémek, illékony szénhidrogének, PAH, peszticidok - értéke alacsony, az ivóvíz-szabvány határértékeit nem haladják meg.
- A karsztaknához érkező Únyi-patak vízminősége kis vízhozamnál magas nitrát tartalommal rendelkezik, ami települési, illetve állattartási eredetű.
- A talajvíz minősége a nitrát-, nitrit-, ammónium-tartalom alapján általában nem kifogásolható. Az ivóvíz-szabvány határértékeit a szulfát, keménység, vas, mangán és KOI tartalom haladta meg. Ezek a kémiai alkotók azonban nem szennyeződésből erednek, hanem rétegeredetűek, a talajvízre jellemzőek.
- A medenceterületeken az oligocén korú márgás, agyagos összlet vízzárónak minősíthető. Ennek ellenére a vízbázis sérülékeny, hiszen előfordulhat olyan földtani helyzet, főleg a medenceterület peremén, ahol a megfelelő védőréteg hiányában képes egy esetleges szennyeződés a felszín felől a karsztba szivárogni.

A VÍZBÁZIS BIZTONSÁGBA-HELYEZÉSI ÉS BIZTONSÁGBAN-TARTÁSI TERVE

A 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően, az elvégzett diagnosztikai munkák eredményeként sor került a védőövezetek méretezésére. Ennek alapján a védőövezetek a 36471/2004 sz. ÉDKTVF határozattal kijelölésre kerültek.

Az egyes védőövezetekre vonatkozóan a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. sz. mellékletében közreadott korlátozások kötelező érvényűek.

A biztonságba helyezésre vonatkozó előírások:

A fő karsztvíztároló karbonátos kőzetet fedő, többségében vízzárónak tekinthető eocén és oligocén rétegek jelenléte következtében a vízakna belső és hidrogeológiai „A” védőidoma nem ér ki a felszínre, a külső és a hidrogeológiai „B” zónának van felszíni metszete (utóbbinak Sárisáptól DNy-ra). A karsztakna közvetlen környezetét - ahol a vízáadó kőzet a felszín közelében, vagy közvetlenül a felszínen is megtalálható - és a DNy-i irányban 1-2 km-re lévő karszt kibúváásokat (Kőszikla-hegy, Nagy-szikla) leszámítva a vízbázis felszíni szennyeződésektől védettnek tekinthető.

A hidrogeológiai „B” védőövezet karsztos kibúvási területein a jogszabályban általánosan előírt tevékenység-szabályozás elegendő. A védőterületen olyan tevékenység folytatható, amely a kitermelés előtt álló vagy a már kitermelt víz mennyiségét, minőségét, valamint a vízkitermelési folyamatot nem veszélyezteti.

Az Únyi-patak medrét a vízmű melletti szakaszon, kb. 200 méter hosszban burkolni kell. Az Únyi-patak és a Bajna-Epöli vízfolyás vízminőségét hosszútávon javítani szükséges. A vízfolyások vízminőségének jó állapotban való megtartása a vízbázis biztonságos üzemeltetésének feltétele.

A védőidom, védőterület veszélyeztetésének, szennyezésének, károsításának esetén az érintett hatóságokat értesíteni kell.

A biztonságban tartáshoz szükséges tevékenységek a vízmű üzemeltetőjének részéről:

- A karsztaknában a hagyományos komponenskörre kiterjedően évi négy alkalommal, szervesetlen mikroszennyezőkre 3 évenként 1 alkalommal történő mintavételezéssel kell vizsgálatot végezni.
- Az SÉ-1 SÉ-2, SÉ-3 karsztvíz-, valamint a SSz-4, SSz-7, SSz-11 számú talajvíz-figyelő kutakban évi egy alkalommal történő mintavételezéssel a hagyományos komponenskörre kiterjedően vizsgálatot kell végezni. A három karsztvíz-figyelő kútban a vizsgálatot 3 évente ki kell terjeszteni a szervesetlen mikroszennyezőkre is.
- Az Únyi-patakon negyedévente vízminőség-vizsgálatot kell végezni, elsősorban a nitrát- és a nitrogéntartalom meghatározására.
- A karsztaknában és a figyelő karsztkutakban, valamint a SSz-4, SSz-7, SSz-11 számú talajvíz-figyelő kutakban a diagnosztikai munkában rögzítettek szerint vízszintmérést kell végezni.
- A vízszintmérési adatok feldolgozását havonta, értékelését a vízminőségi adatokkal együtt évente kell elvégezni.
- A mennyiségi- és minőségi mérések eredményeiről készített értékelés birtokában a vízbázis állapotát öt évente újra kell értékelni.